

TORAH OHR • PARSHAS SHEMOS • MAAMAR 6

הבאים ישרש יעקב יציץ ופרח ישראל

Ceux qui vinrent, Yaakov prendra racine

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/torah-ohr/shemos/6/

1 הבאים ישרש יעקב יציץ ופרח ישראל. הנה צ"ל השייכות בחי' השרשה לביאת מצרים. הנה כתיב כה אמר ה' בוראך יעקב ויוצרך ישראל כו'.

« Ceux qui sont venus, Yaakov prendra racine ; Yisrael bourgeonnera et fleurira. » Il faut maintenant comprendre en quoi l'aspect de la prise de racine est lié à la venue en Égypte. Il est écrit : « Ainsi parle D.ieu, qui t'a créé, Yaakov, et qui t'a formé, Yisrael », etc.

אמר הקב"ה לעולם מי בראך יעקב בראך וישראל יצרך. שנאמר בוראך יעקב ויוצרך ישראל.

Le Saint béni soit-Il dit au monde : « Qui t'a créé ? Yaakov t'a créé, et Yisrael t'a formé », comme il est dit : « Ton Créateur, c'est Yaakov, et ton Formateur, c'est Yisrael. »

2 וצ"ל מה שביעקב נא' בריאה ובישראל נאמר יצירה. והלא בחי' ישראל הוא גדול מבחי' יעקב כו'.

Et il faut comprendre pourquoi le terme « création » est employé à propos de Yaakov, tandis que le terme « formation » est employé à propos de Yisrael. Le niveau de Yisrael n'est-il pas supérieur à celui de Yaakov, etc. ?

הנה ידוע שירידי הנשמה לעוה"ז הוא בשביל היום לעשותם. ותכלית בריאת העולמות נאמר בראשית בשביל ישראל שנקראו ראשי' כמ"ש קדש ישראל לה' ראשית תבואתה.

Or, on sait que la descente de l'âme dans ce monde-ci a pour but de « les accomplir aujourd'hui ». Quant au dessein de la création des mondes, il est exprimé par le mot « Beréchit » (« au commencement ») : c'est pour Israël, qui est appelé « réchit » (« le premier »), comme il est écrit : « Israël est consacré à D.ieu, le premier de Ses produits. »

3 ולהבין מהו השייכות לישראל להיו' ראשית תבואת' וגם מה הוא ענין התבואה למעלה כו'. הנה על המצות נאמר בזהר

Pour comprendre quel lien Israël entretient avec le fait d'être « le premier de Sa récolte », et aussi ce qu'est la « récolte » dans les mondes supérieurs, etc. : voici ce qui est dit dans le Zohar au sujet des mitsvot...

שהם בחי' לבושין שכ"א מישראל צריך לקיים כל התרי"ג מצות לבד מצות המלך שהמלך הוא מוציא כל ישראל וכל המצות מחוייב כ"א לקיים

elles sont l'aspect de vêtements (levouchim), [et] chaque Juif doit accomplir les 613 mitsvot, à l'exception des mitsvot du roi, car le roi acquitte [de leur obligation] tout Israël; mais chacun est tenu d'accomplir toutes [les autres] mitsvot.

וצריך להיות בגלגול או בבחי' עיבור בכדי שיהיה לבוש מן כל התרי"ג מצות וכשחיסר מצוה אחת חיסר לבוש כו'.

Il doit revenir par une réincarnation (gilgoul) ou sous la forme d'un ibbour (« imprégnation »), afin d'avoir un vêtement provenant de chacune des 613 mitsvot; et lorsqu'il lui manque une mitsva, il lui manque un vêtement, etc.

4 ועיי' מעשה המצות נעשה לבוש בגי'ע התחתון ועיי' כוונת המצות נעשה לבוש בגן עדן העליון

Par l'accomplissement des mitsvot se forme un vêtement dans le Gan Eden inférieur, et par l'intention (kavana) des mitsvot se forme un vêtement dans le Gan Eden supérieur.

ולכן בקש משה ליכנס לארץ לקיים המצות התלויין בה כו'. ובגמ' המשילו מעשה המצות לפירות גבי עגלה ערופה כו' שלא הניחוהו לעשות פירות.

C'est pourquoi Moché demanda à entrer dans le Pays, afin d'accomplir les mitsvot qui en dépendent, etc. Dans la Guemara, on a comparé l'accomplissement des mitsvot à des fruits, à propos de l'egla aroufa (la génisse dont on brise la nuque), etc. : [la victime,] à qui l'on n'a pas permis de produire des fruits.

5 ופריך בגמ' מאי פירות אילימא בנים א"ה זקן וסריס לא לבעי עגלה ערופה והתורה לא חילקה.

Et la Guemara demande : « Que sont les "fruits" ? Si vous dites qu'il s'agit des enfants, alors un vieillard ou un eunuque ne devrait pas avoir besoin d'une eglah aroufah » ; pourtant, la Torah n'a établi aucune distinction.

אלא מאי פירות מצות כו'. וכן בלשון הפסוק נאמר זרעו לכם לצדקה כו' אשריכם זורעי על כל מים כו' זורע צדקות כו'

« Mais alors, que sont les "fruits" ? Les mitsvot », etc. De même, les Écritures emploient l'expression : « Semez pour vous-mêmes en vue de la justice (tsedaka) », etc. ; « Heureux ceux qui sèment près de toutes les eaux », etc. ; « Il sème des actes de justice (tsedakot) », etc.

הרי נק' מעשה המצות בשם זריעה. ולהבין זאת הנה ארז"ל נתאוה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים.

Ainsi, l'accomplissement des mitsvot est appelé « semailles ». Pour comprendre cela, nos Sages, de mémoire bénie, ont enseigné que le Saint béni soit-Il a désiré avoir une demeure dans les mondes inférieurs.

6 והנה לכאורה אינו מובן ענין דירה זו דהלא לית אתר פנוי מיניה. וכתוב הלא את השמים ואת הארץ אני מלא כו'.

Or, à première vue, cette notion de demeure n'est pas comprise, car « il n'est aucun lieu qui soit vide de Lui », et il est écrit : « Est-ce que Je ne remplis pas les cieux et la terre ? », etc.

אך הנה יש שני בחי' בחי' ממכ"ע ובחי' סוכ"ע. בחי' ממכ"ע נק' הבחי' המתלבש' בנבראים בגילוי להחיותם ואתה מחיה את כולם ע"י בחי' אתה אותיות כו'.

Mais il existe deux niveaux : celui de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin) et celui de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin). Le niveau de memalé kol almin désigne l'aspect qui s'investit dans les êtres créés de façon révélée, pour leur donner la vie : « Et Toi (Atah), Tu leur donnes à tous la vie », par l'aspect de Atah, les lettres, etc.

7 ובחי' סוכ"ע הוא ג"כ בכל הנבראים אך הוא בבחי' העלם שאינו מתלבש בבחי' גילוי כו'. ולכן ארז"ל שחייב אדם לברך מאה ברכות בכל יום. להמשיך מההעלם אל הגילוי.

Le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin) se trouve également dans tous les êtres créés, mais à l'état caché, sans s'y revêtir de manière révélée, etc. C'est pourquoi nos Sages, de mémoire bénie, ont dit qu'une personne est tenue de réciter chaque jour cent bénédictions : afin de faire descendre du caché vers le révélé.

8 וזהו בחי' ברוך בחי' בריכה שהיא מההעלם אל הגילוי ולהיות הבריכה מבחי' העלם להיות הוי' בבחי' גלוי שהוא אותיות הוי"ה יו"ד צמצום ה' התפשטות כו'.

Et telle est la qualité de baroukh (« béni »), la qualité de breikha (un bassin), qui fait passer de la dissimulation à la révélation. Le bassin procède du niveau de dissimulation, afin que Havaya soit révélé ; ce sont les lettres de Havaya : le youd représente le tsimtsoum (contraction), et le hé, l'expansion, etc.

אך ההמשכה מההעלם אל הגלוי הוא דוקא ע"י ישראל וכמ"ש בית ישראל ברכו את ה'.

Mais le passage de la dissimulation à la révélation s'opère précisément par Israël, comme il est écrit : « Maison d'Israël, bénissez D.ieu. »

והיינו לפי שיש בכא"א מישראל בכח למסור נפשו כו' ולכן נאמר דוקא בית ישראל ברכו כו'

C'est parce qu'en chaque Juif réside le potentiel de donner son âme, etc. C'est pourquoi il est dit précisément : « Maison d'Israël, bénissez », etc.

וזהו אלקינו דוקא וימי שנותינו שבעים שנה כל שנה שס"ה ימים הכל הוא בכדי להמשיך ע"י מאה ברכות הנ"ל מההעלם אל הגלוי ולעתיד יהיה תכלית הגלוי כי עין בעין יראו כו':

Et c'est précisément cela, « notre D.ieu » (Elokeinou). « Les jours de nos années sont de soixante-dix ans » et chaque année compte 365 jours : tout cela a pour but de faire passer, par les cent bénédictions mentionnées plus haut, de la dissimulation à la révélation. Dans les temps à venir, la révélation sera complète, car « œil à œil, ils verront », etc.

9 והנה המאה ברכות הנ"ל הוא בדבור אך ע"י מה יהיה ההמשכה מההעלם אל הגלוי הנה הוא ע"י מעשה המצות וכמשל הזריעה שרוב מיני זריעה הוא זרעוני גינה שאינן נאכלין

Or, les cent bénédictions mentionnées plus haut relèvent de la parole. Mais par quoi la descente du caché vers le révélé s'opérera-t-elle ? Par l'accomplissement des mitsvot, comme dans l'analogie de l'ensemencement. En effet, la plupart des semences sont des graines de jardin, qui ne se mangent pas :

שהוא רק גרעין שאין בו שום טעם מאכל וכשנזרע הגרעין בארץ ומתלבש בו כח הצומח שבארץ נצמח מזה פרי מאכל הגם שלא היה עצם הגרעין בחי מאכל כלל.

il ne s'agit que d'un noyau, qui n'a absolument aucun goût d'aliment. Pourtant, lorsque le noyau est semé dans la terre et que la force de croissance de la terre s'habille en lui, il en pousse un fruit comestible, bien que le noyau lui-même n'ait aucunement été de la nature d'un aliment.

10 וגם זרעוני תבואה הנאכלין אעפ"כ ע"י הזריעה נתוסף התבואה כהנה וכהנה וכו'. וכמו"כ הוא מעשה המצות שירדו ונתלבשו בדברים גשמיים

Et même les graines de céréales, qui sont consommées, voient néanmoins leur récolte se multiplier de nombreuses fois grâce aux semailles, etc. Il en va de même de l'accomplissement des mitsvot, qui sont descendues et se sont revêtues de choses matérielles,

כמו תפלין על קלף גשמי וציצית מצמר גשמי וכדומה בשאר המצות וכשאישראל מניח אותם על ראשו נתהווה בחי גלוי אלקותו קדש בחכמה והיה כי יביאך בבינה כו' וכמאמר הזוהר טלית פריסו דמלכא כו'.

comme les téfilines, écrites sur un parchemin matériel, et les tsitsit, faits de laine matérielle, et ainsi de suite pour les autres mitsvot. Lorsqu'un Juif les pose sur sa tête, il advient une révélation de la divinité de D.ieu : « Sanctifie » (Kadech), en 'Hokhma, et « Et lorsque [D.ieu] te fera entrer » (Vehaya ki yevia'ha), en Bina, etc. Comme le dit le Zohar : « Le talit est le déploiement du Roi », etc.

11 וזהו דוקא כשאיש ישראל מניח אותם על ראשו משא"כ כשמונחים על השולחן לא נתהווה מזה שום גלוי כלל הגם שמצח האדם הוא ג"כ דבר גשם כמו השולחן

Et cela ne se produit précisément que lorsqu'un Juif les pose sur sa tête. En revanche, lorsqu'elles sont posées sur la table, il n'en résulte aucune révélation, bien que le front d'une personne soit lui aussi une réalité matérielle, tout comme la table.

וגם כשעכו"ם מניח אותם לא יצמח מזה ג"כ שום גלוי כלל והיינו כמשל כח הצומח שבארץ שלא בכל מקום נצמח הפרי ובמדבר אינו נגדל צמחים כלל כמו"כ דוקא לישראל נאמר כי תהיו אתם לי ארץ חפץ.

De même, lorsqu'un idolâtre les met, aucune révélation n'en croît. Cela s'explique par l'analogie de la force de croissance de la terre : les fruits ne poussent pas partout et, dans le désert, aucune plante ne pousse. De même, c'est précisément à Israël qu'il est dit : « Car vous serez pour Moi une terre de délices. »

12 והיינו כידוע שבחיי א"ס נקי קדוש ומובדל אני הוי" לא שנית. ואתה הוא קודם שנברא העולם ואתה הוא לאחר שנברא העולם כו'.

C'est-à-dire que, comme on le sait, le niveau de l'Infini (Ein Sof) est appelé saint et séparé : « Moi, Havaya, Je n'ai pas changé » ; et « Tu es le même avant que le monde ait été créé, et Tu es le même après que le monde a été créé », etc.

והכל ירוממוך סלה. ושיוכל להתהוות עולמות הוא רק ע"י מלכותך מכ"ע אין מלך בלא עם כו'. ישתבח שמך לעד כו'.

« Et tous Te glorifieront à jamais. » Si des mondes peuvent venir à l'existence, c'est uniquement par « Ta royauté, qui s'étend sur tous les mondes » : « il n'y a pas de roi sans peuple », etc. « Que Ton Nom soit loué à jamais », etc.

13 וכמשל ענין המלך שמהפך מיש לאין להיות הכל בטלים נגדו. וכמו"כ למעלה אין מלך בלא עם מלשון עוממות שהוא בחי' יש ונפרד להתהוות בבחי' בטול ואין וכמו במלאכים כתיב וצבא השמים לך משתחווים.

Comme dans l'image d'un roi, qui transforme [ses sujets] de quelque chose en rien, de sorte que tous s'annulent devant lui. De même, en haut, « il n'y a pas de roi sans peuple (am) », mot apparenté à omemos (« obscurcis »), qui désigne le niveau de l'existence (yesh) et de la séparation, afin que les êtres puissent parvenir à l'état d'annulation de soi (bitoul) et de néant. Ainsi des anges, au sujet desquels il est écrit : « Et les armées des cieus se prosternent devant Toi. »

אך מלאכים הם אינם בבחי' נפרד כ"כ ודוקא ישראל למטה שהם בתכלית בחי' עוממות ונפרד ושם הוא עיקר בחי' גלוי המלוכה ע"י בחי' הביטול מיש לאין כו'.

Mais les anges ne sont pas à ce point séparés. C'est précisément Israël ici-bas qui se trouve au degré extrême d'omemos et de séparation ; c'est là que se produit principalement la révélation de la royauté, par l'annulation de soi, de quelque chose en rien, etc.

(משא"כ ברא כרעא דאבוה ולא בבחי' מלך) ולכן דוקא תהיו אתם ארץ חפץ ששם עיקר גלוי הרצון והחפץ כו'.

(Il n'en va pas de même de « le fils est la jambe de son père » : ce n'est pas selon le mode de la royauté.) C'est pourquoi, précisément, « vous serez une terre de désir » : c'est là que se révèle principalement la volonté et le désir, etc.

וע"י ישראל דוקא במעשה המצות הגשמיים יוכל להתהוות בחי' צמיחה הנ"ל. וזהו אשה יראת ה' היא תתהלל שהקב"ה נקי חתן.

Et c'est précisément par Israël, dans l'accomplissement des mitsvot matérielles, que peut advenir la croissance mentionnée plus haut. Tel est le sens de : « La femme qui craint D.ieu sera louée (tis'-halal) » ; car le Saint béni soit-Il est appelé le fiancé,

וכנס"י נקי בשם בחי' כלה בחי' אשה יראת ה' שהוא בחי' יראה ובטול. ועי"ז היא תתהלל שנעשה בחי' הארה וגלוי מלשון בהלו נרו כו' :

et l'Assemblée d'Israël (Knesset Israël) est appelée « la fiancée », l'aspect de « la femme qui craint D.ieu », qui est celui de la crainte et de l'annulation de soi. Par là, « elle sera louée (tis'halal) » : il se produit une illumination et une révélation, selon l'expression « lorsque Sa lampe brillait (behi-lo) », etc.

14 וזהו הבאים ישרש יעקב היינו השרשה למטה הוא בחי המצות שירדו מבחי רצה"ע להתלבש בדברים גשמיים הוא בחי יעקב יו"ד עקב.

Et voici [le sens de] « Ceux qui viennent, Yaakov s'enracinera » : l'enracinement ici-bas, ce sont les mitzvot, qui sont descendues du niveau de la volonté suprême pour s'envelopper dans des choses matérielles. C'est le niveau de Yaakov : youd, akev (« talon »).

בחי יו"ד שירדה בבחי עקב למטה. ועי"ז יציץ ופרח ישראל להיות בחי צמיחה מההעלם אל הגילוי כו'.

Le niveau du youd, descendu au niveau du talon, ici-bas. Par cela, « Israël bourgeonnera et fleurira » : une croissance se produit, de ce qui est caché vers ce qui est révélé, etc.

15 וזהו זורע צדקות מצמיח ישועות. ע"י הזריעה בחי המצות וצדקה שכ"א נותן הוא רק לזכותנו

Et tel est le sens de « Il sème des actes de justice, fait croître les délivrances » : le semis, ce sont les mitzvot. Quant à la tsedaka que chacun donne, elle ne sert qu'à nous donner du mérite,

כי בודאי הקב"ה בעצמו היה יכול לפרנסם ואינו אלא רק לזכותנו להיות מצמיח ישועות בחי צמיחה מההעלם אל הגילוי ע"י מעשה המצות כנ"ל.

car le Saint béni soit-Il pourrait certainement subvenir Lui-même à leurs besoins ; c'est uniquement pour nous donner du mérite, afin qu'Il « fasse croître les délivrances » : une croissance qui fait passer de l'état caché à la révélation, par l'accomplissement des mitzvot, comme expliqué plus haut.

16 וזהו כוונת מאמר דהע"ה לכל תכלה ראיתי קץ רחבה מצותך מאד. שאין כוונתו על תאוות גשמיים

Et tel est le sens de la parole du roi David, que la paix soit sur lui : « À tout désir (tichla) j'ai vu une limite ; Ton commandement est immensément (meod) vaste. » Il ne parle pas de désirs matériels,

רק על בחי השגות וכלות הנפש ל' כלתה נפשי כו' שהוא בבחי קץ וגבול שלכל נשמה יש גבול להשגתה

mais du niveau de la compréhension et de l'aspiration de l'âme jusqu'à l'épuisement (kelot hanéfech), selon l'expression « mon âme aspire jusqu'à l'épuisement (kalta nafchi) », etc. Cela relève de la limite, car chaque âme a une limite dans sa compréhension ;

משא"כ מצותך היא רחבה מאד היינו שבח"י מצותך היא רחבה בבחי' כלי קבול לקבל בחי' מאד בלי גבול שע"י מעשה המצוי יוכל לצמוח בבחי' גלוי בלי גבול.

tandis que « Ton commandement est immensément vaste » signifie que Ton commandement est assez vaste pour être un réceptacle qui reçoit le niveau de meod («immensément»), sans limite ; car, par l'accomplissement des mitsvot, il peut croître et se révéler sans limite.

17 וזהו רחבה מצותך מאד. וזהו אשריכם זורעי על כל מים שכל בחי' השגות שבגי"ע העליון וגי"ע התחתון נקי בשם מים

C'est là le sens de « Ton commandement est extrêmement vaste ». Et c'est là [le sens de] « Heureux êtes-vous, vous qui semez près de toutes les eaux » : tous les niveaux de compréhension du Gan Eden supérieur et du Gan Eden inférieur sont appelés « eaux »,

כמ"ש ונהר יצא מעדן כו' משא"כ מעשה המצות נעשה זריעה על כל מים למעלה מעלה מבחי' מים כנ"ל.

comme il est écrit : « Et un fleuve sortait d'Éden », etc. En revanche, l'accomplissement des mitsvot devient un semis « près de toutes les eaux », bien, bien au-dessus du niveau des eaux, comme expliqué plus haut.

18 וכמו"כ ע"י לימוד התורה שירדה גי"כ להתלבש בענינים גשמיים נעשה גי"כ מזה בחי' צמיחה ולכן ארז"ל אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו.

De même, par l'étude de la Torah, qui est elle aussi descendue pour se revêtir de sujets matériels, il se produit également une croissance. C'est pourquoi nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « Heureux celui qui vient ici avec son étude à la main. »

ולכאורה הוא תמוה והלא למעלה אין נצרך שם כלל הדבור גשמי אלו מציאות וכדומה. רק שלהיות בחי' צמיחה הנ"ל צריך להיות דוקא נשרש ונקלט בארץ ואז יוכל לצמוח.

À première vue, cela est étonnant : là-haut, on n'a nul besoin de discours matériels, tels que « Eilu Metsiot » (« Ces objets trouvés »), et autres sujets semblables. Mais pour que se produise la croissance mentionnée plus haut, [la semence] doit précisément prendre racine et être absorbée dans la terre ; alors elle pourra pousser.

כמו"כ כשנקלט אצלו בחיי התורה בבחי' קליטה ממש להיות תלמודו בידו דוקא אזי נעשה מזה בחי' צמיחה גלוי רב למעלה הרבה מבחי' ההשגות שבג"ע ששם הוא רק נהנין מזיו השכינה כו'.

De même, lorsque la Torah est véritablement absorbée en lui, de sorte que « son étude soit à la main » précisément, il en résulte une croissance : une grande révélation, très supérieure au niveau de la compréhension au Gan Eden, où l'on ne fait que « jouir du rayonnement de la Chekhina », etc.

19 וזהו ישרש יעקב שהיא ע"י בחינת שרישה וקליטה בחי' יעקב שהוא בחי' תורה ויקם עדות ביעקב כו' תתן אמת ליעקב כו' ואין אמת אלא תורה כו'.

Et telle est la signification de « Yaakov prendra racine » : cela se fait par l'aspect de l'enracinement et de l'absorption, le niveau de Yaakov, qui est le niveau de la Torah : « Il a établi un témoignage en Yaakov », etc. ; « Accorde la vérité à Yaakov », etc. ; et « il n'est de vérité que la Torah », etc.

הנה עי"ז יציץ ופרח ישראל בבחי' גלוי בחי' לי ראש כו' כנודע. וזהו ומלאו פני תבל תנובה.

Par cela, « Israël bourgeonnera et fleurira » de manière révélée : le niveau de « li roch » (« une tête pour Moi »), etc., comme on le sait. Et telle est la signification de « ils rempliront la face du monde (tevel) de produits (tenouva) ».

תנובה הוא ענין הפרי גם תנ"ו ב"ה (להיות נקלט) בבחי' תבל שהוא בחי' כנ"י הנק' ארץ חפץ להיות נקלט ונשרש בה בבחי' גלוי הוא ע"י בחי' יעקב וישראל הנ"ל :

Tenouva désigne le fruit ; on peut aussi lire tenu bah, « place en elle » (pour y être absorbé), dans le niveau de tevel, qui est le niveau de la Communauté d'Israël, appelée « terre de désir » : afin d'y être absorbé et d'y prendre racine de manière révélée. Cela se fait par les niveaux de Yaakov et d'Israël mentionnés ci-dessus.

20 אך כדי שיומשך בחי' יעקב וישראל הנ"ל צ"ל ג' בחי' שהוא בחי' אברהם יצחק ויעקב כי תפלות אבות תקנום.

Mais, pour que les niveaux de Yaakov et Yisrael mentionnés plus haut soient attirés, trois niveaux sont nécessaires, à savoir ceux d'Avraham, de Yitzchak et de Yaakov, car « les Patriarches ont institué les prières ».

וזהו ענין התפלה שמבקשים ברוך אתה הוי' מההעלם אל הגילוי כו' כנודע. אך צריך להיות מקודם בחי' מרירות על הריחוק מאלקות בתכלית.

Tel est le sens de la prière, dans laquelle nous demandons : « Béni sois-Tu, Havaya » : [attirer] de la dissimulation à la révélation, etc., comme on le sait. Mais il faut d'abord éprouver de l'amertume face à l'éloignement absolu de la divinité.

21 וכמאמר מים תחתונים בוכין כו'. להתבונן בגדולת ה' ברוך שאמר כו' שבאמירה אחת נתהוו כל העולמות וכו'

Comme il est dit : « Les eaux inférieures pleurent », etc. [Il convient de] méditer sur la grandeur de D.ieu : « Béni soit Celui qui a parlé », etc., car par une seule parole, tous les mondes sont venus à l'existence, etc.,

ושכדאי כל יסורי גיהנם כו' וכמארז"ל מוטב דלידייניה וליתי לעלמא דאתי להיות נהנין מזיו השכינה. et qu'il vaut la peine d'endurer toutes les souffrances du Guéhinom, etc., comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « Mieux vaut qu'il soit jugé et qu'il parvienne au Monde futur », pour jouir du rayonnement de la Chekhina.

22 ועי"ז יתמרמר נפשו מאד על ריחוקו בתכלית. אך בכ"י תקיעא בלבאי מסטרא דא וחדוה מסטרא דא. היינו שבאמת מצד הגוף הוא רחוק בתכלית.

Par cela, son âme deviendra très amère au sujet de son éloignement absolu. Mais « les pleurs sont logés dans mon cœur d'un côté, et la joie de l'autre ». C'est-à-dire qu'en vérité, du côté du corps, il est absolument éloigné ;

אך מצד נש"י יש בחי' שמחה רבה לשמוח בה' בשמחה של מצוה שהוא מבחי' מהותו ועצמותו כביכול למעלה מבחי' סוכ"ע כו'.

mais du côté des âmes d'Israël, il y a une grande joie : se réjouir en D.ieu de la joie d'une mitsva, qui provient du niveau de Son être et de Son essence mêmes, pour ainsi dire, au-dessus du niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), etc.

אך ע"י מה נתחברו בחי' שני הפכים האלו בתכלית בכיה וחדוה כו'. הנה הוא ע"י בחי' יעקב שהוא בחי' רחמנות

Mais par quoi ces deux opposés absolus, les pleurs et la joie, etc., sont-ils unis ? C'est par le niveau de Yaakov, qui est le niveau de la compassion,

וכמאמר ברחמיך הרבים רחם עלינו ועיי בחיי רחמנות כני"ל יוכל להיות בחיי שמחה של מצוה שהוא בחיי גילוי כו' כני"ל.

comme il est dit : « Dans Ta grande compassion, prends-nous en compassion. » Et par la compassion, comme mentionné, la joie d'une mitsva peut exister, laquelle est une révélation, etc., comme mentionné plus haut.

23 וזהו הקל קול יעקב וכמשל הקול שהוא גי"כ גילוי ההעלם והקול נעשה עיי גי' בחיי אש ומים

Et c'est là [le sens de] « La voix est la voix de Yaakov ». Comme dans l'analogie de la voix, qui est elle aussi une révélation de ce qui est caché ; la voix est produite par trois éléments : le feu et l'eau,

שהם דברים הפכיים ובחיי הרוח הוא הממוצע ומחברו כמו"כ להיות בחיי גילוי מעשה המצות למטה הוא גי"כ עיי בחיי יעקב בחיי רחמנות כני"ל

qui sont des éléments opposés, et l'air (roua'h), qui est l'intermédiaire les reliant. De même, pour que la révélation de l'accomplissement des mitzvot ici-bas puisse avoir lieu, cela passe également par le niveau de Yaakov, le niveau de la compassion, comme mentionné plus haut.

ולכן נקי יעקב בריח התיכון שמבריה מן הקצה העליון אל הקצה התחתון כו' לחבר הקרשים שלא יתפרדו והיו לאחדים כו' :

C'est pourquoi Yaakov est appelé la barre médiane, qui traverse d'une extrémité à l'autre, de l'extrémité supérieure jusqu'à l'extrémité inférieure, etc., pour relier les planches afin qu'elles ne se séparent pas, « et elles ne feront qu'un », etc.

24 וזהו הבאים ישרש יעקב. היינו שבכדי שיקבלו ישראל התומ"צ שהוא בחיי יעקב וישראל כו' ולהיות פב"פ דבר ה' כו' באו מקודם למצרים שהוא בחיי המרירות כו' בחומר ובלבנים כו'.

Et c'est là le sens de « Ceux qui sont venus : Yaakov prendra racine ». C'est-à-dire que, pour qu'Israël reçoive la Torah et les mitzvot, qui correspondent aux niveaux de Yaakov et de Yisrael, etc., et qu'il y ait « D.ieu parla face à face », etc., ils vinrent d'abord en Égypte, qui représente l'amertume, etc., « avec du mortier et des briques », etc.

ואח"כ קבלו התורה להיות ישרש יעקב יציץ ופרח כו' וזה היה במצרים בכדי לקבל את התורה בגשמיות בבחי' חיצוניות.

Ensuite, ils reçurent la Torah, afin que « Yaakov prenne racine ; [Yisrael] bourgeoise et fleurisse », etc. Et cela eut lieu en Égypte, afin qu'ils reçoivent la Torah dans la matérialité, dans l'aspect de la dimension extérieure ('hitsoniyout).

25 וגם עתה בגלות ושעבוד פרנסה הוא ג"כ בכדי שלעתיד יוכלו לקבל בחי' פנימיות התורה להיות עין בעין יראו כו'.

Et maintenant encore, [le fait d'être] en exil et soumis au labeur [nécessaire pour gagner sa vie] a également pour but qu'à l'avenir, ils puissent recevoir la dimension intérieure de la Torah (pni-miyout), afin que «œil à œil ils voient», etc.

וזהו בוראך יעקב ויוצרך ישראל כמ"ש יוצר אור ובורא חשך. היינו שבכל דבר יש בחי' חומר וצורה.

Et c'est là le sens de: «Ton Créateur est Yaakov, et Celui qui t'a formé est Israël», comme il est écrit: «Il forme la lumière et crée les ténèbres.» Cela signifie qu'en toute chose, il y a matière et forme.

ובחי' בריאת החומר שירדה למטה הוא בחי' יעקב ויוצרך הוא בחי' הצורה וגילוי הוא בחי' ישראל כנ"ל.

La création de la matière, qui est descendue en bas, est le niveau de Yaakov; et «Celui qui t'a formé» désigne la forme et le dévoilement, qui sont le niveau d'Israël, comme mentionné plus haut.

וזהו ענין מארז"ל כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו חכמתו מתקיימת היינו להיות חכמתו מתקיימת בבחי' צמיחה כנ"ל צ"ל מקודם בחי' יראת חטאו כו' וכמבואר למעלה אשה יראת ה' דוקא היא תתהלל כו':

Et c'est là le sens de l'enseignement de nos Sages, de mémoire bénie: «Quiconque fait précéder sa sagesse de la crainte de la faute, sa sagesse se maintient.» Cela signifie que, pour que sa sagesse se maintienne selon le mode de croissance mentionné plus haut, il faut d'abord la crainte de la faute, etc., comme expliqué précédemment: «Une femme qui craint D.ieu, c'est elle qui sera louée», etc.

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/torah-ohr/shemos/6/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak